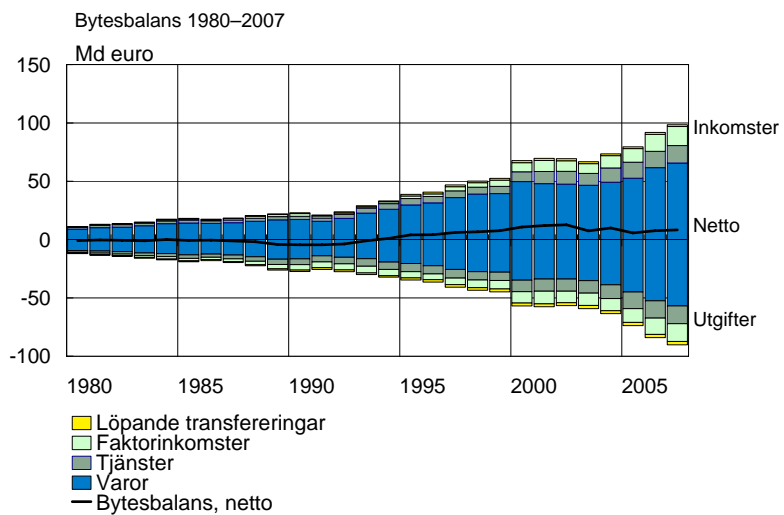

Finlands betalningsbalans

Preliminär översikt • 2007

Finlands Bank

Finansmarknads- och
statistikavdelningen

Statistikenheten

14.3.2008

Innehåll

Allmän översikt av Finlands betalningsbalans och utlandsställning 1998–

2007	5
1 Bytesbalans	8
1.1 Utveckling	8
1.2 Utrikeshandeln med varor och tjänster	9
2 Direktinvesteringar	11
3 Portföljinvesteringar	14
3.1 Finländska portföljinvesteringar i utlandet	14
3.2 Utländska portföljinvesteringar i Finland	16
4 Finländska monetära finansinstituts utländska tillgångar och skulder	18
Bilaga 1. Diagram	20

ISSN

ISSN 1797-2388

Uppllysningar

Jaakko Suni

010-831 24 54

maksutase@bof.fi

Postadress PB 160
FI-00101 HELSINGFORS
FINLAND

Besöksadress Snellmansplatsen
Telefon 010-83 11
Fax 09-17 48 72

E-post
förnamn.efternamn@bof.fi
www.finlandsbank.fi

Swift SPFB FI HH
FO-nummer 0202248-1
Hemort Helsingfors

Diagramförteckning

Diagram 1. Inkomster och utgifter i bytesbalansen 1980–2007	5
Diagram 2. Sektorfördelade kapitalflöden 1998–2007	5
Diagram 3. Kapitalflöden efter investeringstyp 1998–2007	6
Diagram 4. Finlands utländska nettoställning (tillgångar – skulder) 1985–2007	6
Diagram 5. Finlands utländska nettoställning efter sektor 1998–2007	6
Diagram 6. Bytesbalans 1998–2007	8
Diagram 7. Inkomster i bytesbalansen 1980–2007	9
Diagram 8. Utgifter i bytesbalansen 1980–2007	9
Diagram 9. Varuhandelsvärde 1998–2007, årlig procentuell förändring	9
Diagram 10. Varuhandeln i procent av BNP 1998–2007	10
Diagram 11. Tjänstebalans: export och import 1998–2007	10
Diagram 12. Direktinvesteringar: nettokapitalflöden 1998–2007	11
Diagram 13. Utländska direktinvesteringar i Finland: sektorfördelade nettokapitalflöden 1998–2007	11
Diagram 14. Direktinvesteringstillgångar 1998–2007	12
Diagram 15. Sektorfördelade utländska direktinvesteringstillgångar i Finland 31.12.2007: 57,9 md euro	12
Diagram 16. Sektorfördelade finländska direktinvesteringstillgångar i utlandet 31.12.2007: 76,8 md euro	12
Diagram 17. Portföljinvesteringar: nettokapitalflöden 1998–2007	14
Diagram 18. Värdepapperstillgångar 1998–2007	15
Diagram 19. Sektorfördelade finländska värdepapperstillgångar i utlandet 1999–2007	16
Diagram 20. Landfördelade finländska värdepapperstillgångar i utlandet vid slutet av 2007	16
Diagram 21. Räntor och utdelningar på portföljinvesteringar 1998–2007	16
Diagram 22. Statsskuld: utestående räntebärande värdepapper 1998–2006	17
Diagram 23. Sektorfördelad skuld i utlandet: obligationer och penningmarknadsinstrument 1998–2007	17
Diagram 24. Finländska monetära finansinstituts utländska tillgångar och skulder samt nettoställning	18
Diagram 25. Finländska monetära finansinstituts emission och innehav av utländska räntebärande värdepapper	19
Diagram 26. Finländska monetära finansinstituts övriga investeringstillgångar och -skulder i utlandet och nettoställning	19
Diagram 27. Finlands varuhandel 1998–2007	20
Diagram 28. Tio största länders procentuella andel av Finlands varuexportvärde 2000 och 2007	20
Diagram 29. Transportinkomster 1998–2007	20
Diagram 30. Transportutgifter 1998–2007	20
Diagram 31. Inlöde av resevaluta från utlandet 2003–2007	20

Diagram 32. Utflöde av resevaluta till utlandet 2003–2007	20
Diagram 33. Direktinvesteringar: avkastning i bytesbalansen 1998–2007	21
Diagram 34. Finländska direktinvesteringar i utlandet: nettokapitalflöden efter sektor 1998–2007	21
Diagram 35. Direktinvesteringstillgångar efter kapitaltyp 1999, 2003 ja 2007	21
Diagram 36. Portföljinvesteringar: nettokapitalflöden i aktier och andelar 1998–2007	21
Diagram 37. Portföljinvesteringar: nettokapitalflöden i räntebärande värdepapper 1998–2007	21
Diagram 38. Portföljinvesteringar: aktier och andelar, stockar och utdelningar 1998–2007	21
Diagram 39. Portföljinvesteringar: räntebärande värdepapper, stockar och räntor 1998–2007	22
Diagram 40. Avkastning på portföljinvesteringar 1998–2007	22
Diagram 41. Statsskuldens sammansättning 1990–2007	22
Diagram 42. Finländska monetära finansinstituts övriga investeringstillgångar i utlandet efter landgrupp vid slutet av 2007	22
Diagram 43. Finländska monetära finansinstituts övriga investeringsskulder efter landgrupp vid slutet av 2007	22

Tabellförteckning

Tabell 1. Finlands tillgångar och skulder i utlandet efter investeringstyp 1998 och 2007	7
Tabell 2. Bytesbalans 2003–2007	8
Tabell 3. Portföljinvesteringar efter investeringstyp 2007	15
Tabell 4. Finländska monetära finansinstituts tillgångar och skulder i utlandet vid årets slut	19

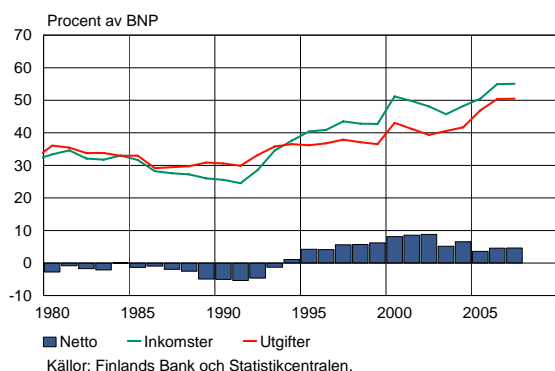
Statistiken för 2005, 2006 och 2007 är preliminär.

Allmän översikt av Finlands betalningsbalans och utlandsställning 1998–2007

Finlands bytesbalans¹ visade även 2007 ett klart överskott. Motposter i den finansiella balansen är arbetspensionsanstaltarnas och övriga institutionella investerarens portföljinvesteringar i utlandet.

Bytesbalansen har visat överskott alltsedan 1994. Störst var överskottet 2001 och 2002, då det utgjorde 9 % av BNP. År 2007 uppgick överskottet till 8,2 miljarder euro och var då 5 % av BNP.

Diagram 1. Inkomster och utgifter i bytesbalansen 1980–2007

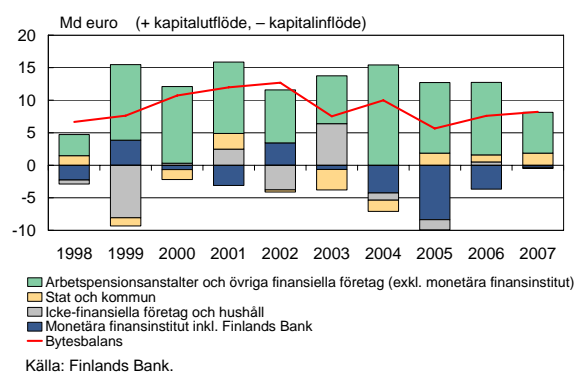

Bytesbalansöverskottet härrörde även 2007 från en stark varuexport. Faktorinkomsterna, dvs. inkomster

¹ Betalningsbalansterminologin förklaras i produktbeskrivningen <http://www.finlandsbank.fi/se/tilastot/maksutase/kuvaus.htm>.

som finländarna får från sina investeringar i utlandet, stod för en avsevärt större andel av bytesbalansinkomsterna än tidigare.

Diagram 2. Sektorfördelade kapitalflöden 1998–2007

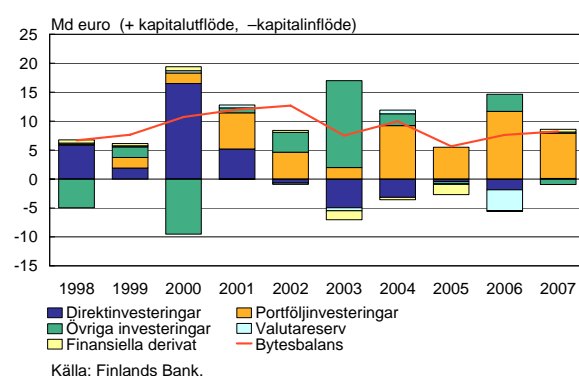

Nettoinvesteringar i utlandet under de två senaste åren var alla andra sektorer utom sektorn för monetära finansinstitut (exkl. Finlands Bank), som alltsedan 2003 har varit nettoimportör av kapital. Mest kapital har arbetspensionsanstalterna fört ut ur landet. Andra kapitlexportörer var placeringsfonderna och försäkringsföretagen, som är de största grupperna i sektorn för övriga finansinstitut.

Portföljinvesteringarna har blivit den största posten i kapitalflödena. De förekommer också i samband med stora strukturaffärer vid sidan av direktinvesteringar.

Den största posten i övriga investeringar är interbankinlåningen. Denna inlåning varierade stort från månad till månad.

Diagram 3. Kapitalflöden efter investeringstyp 1998–2007

Utvecklingen av fordringarna och skulderna mellan Finland och utlandet, dvs. den utländska nettoställningen, påverkas inte bara av kapitalflöden utan också av förändringar i priserna på finansiella tillgångar och förändringar i växelkurserna. Finlands utländska nettoställning (tillgångar – skulder) visade 2007 en skuld på ca 26 % av BNP. Som störst, nästan 200 % av BNP, var skulden 2000 när företagen i Finland hade de största aktieskulderna någonsin på grund av stigande börskurser.

Räknat exklusive aktier och andelar har tillgångarna i utlandet varit större än skulderna alltsedan 2003.

Icke-finansiella företag och staten har haft större skulder än tillgångar i utlandet, medan arbetspensionsanstalterna och övriga finansinstitut har haft mer tillgångar än skulder. Arbetspensionsanstalternas och övriga finansinstituts utländska tillgångar, som vid slutet av 2007 stod på 117 miljarder euro, har nästan i sin helhet uppkommit under 2000-talet. De icke-finansiella företagens utländska nettoskuld påverkas till en stor del av aktieskulderna i utlandsägda företag.

Diagram 4. Finlands utländska nettoställning (tillgångar – skulder) 1985–2007

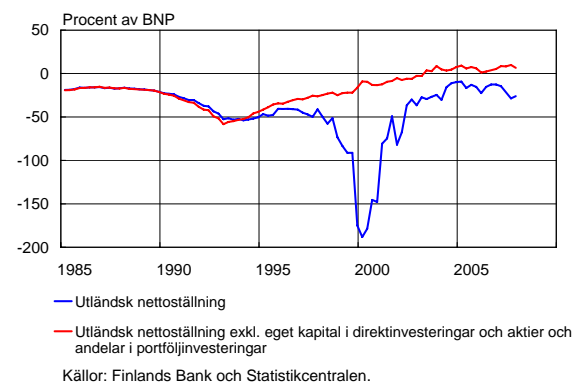
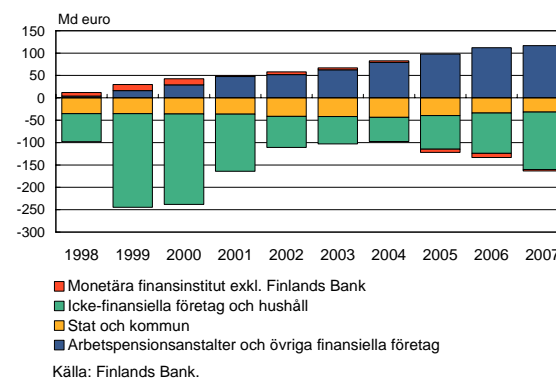

Diagram 5. Finlands utländska nettoställning efter sektor 1998–2007

Finansmarknaden i Finland fortsatte att internationaliseras 1998–2007 (tabell 1). Från 1998 till 2007 femdubblades de finländska tillgångarna i utlandet medan skulderna nästan tredubblades. På tillgångssidan har portföljinvesteringarna ökat i betydelse och uppgick 2007 till 45 % av de utländska tillgångarna. Portföljinvesteringarna fördelades nästan jämnt på aktier och fondandelar och på räntebärande värdepapper.

De utländska skulderna har strukturellt inte förändrats lika mycket. Ca 60 % av utlandsskulden bestod 2007 av värdepappersskulder, medan motsvarande siffra 1998 var 70 %. I direktinvesteringarna har stora företagsförvärv ökat i betydelse.

Tabell 1. Finlands tillgångar och skulder i utlandet efter investeringstyp 1998 och 2007

Stockar vid årets slut	1998		2007	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Tillgångar				
Direktinvesteringar	25 205	34	76 792	20
Portföljinvesteringar	14 421	20	172 392	45
Övriga investeringar	25 442	35	84 148	22
Finansiella derivat	130	0	41 638	11
Valutareserv	8 384	11	5 695	1
TOTALT	73 581	100	380 665	100
Skulder				
Direktinvesteringar	14 103	9	57 902	14
Portföljinvesteringar	112 385	70	257 409	60
Övriga investeringar	32 841	21	72 010	17
Finansiella derivat	197	0	40 056	9
TOTALT	159 526	100	427 377	100

Källa: Finlands Bank.

1 Bytesbalans

1.1 Utveckling

Bytesbalansen visade ett överskott på 8,2 miljarder euro 2007. Överskottet härrörde även 2007 från en stark varuexport.

Överskottet kan till en stor del tillskrivas den fortsatta starka varuexporten, som ökade i värde med 6 % från året innan. Också varuimporten ökade i värde, med 8 %.² Trots den ökade varuimporten gav handelsbalansen ett överskott på 8,7 miljarder euro.

Bytesbalansen har i stort sett utvecklats i takt varuhandeln, men på lång sikt förefaller varuexportens andel av bytesbalansinkomsterna att ha minskat något; från 1980-talet till slutet av 1990-talet var andelen nästan 80 % men minskade fram till 2007 till 67 % (diagram 7 och 8). Varuimporten har på lång sikt utvecklats i samma riktning.

I procent av bytesbalansen har handeln med tjänster³ varit rätt stabil under flera decennier, då den har ökat i takt med varuhandeln. I likhet med tidigare år gav tjänstebalansen 2007 ett svagt underskott.

² Uppgifterna om varuhandeln kommer från Tullstyrelsens utrikeshandelsstatistik.

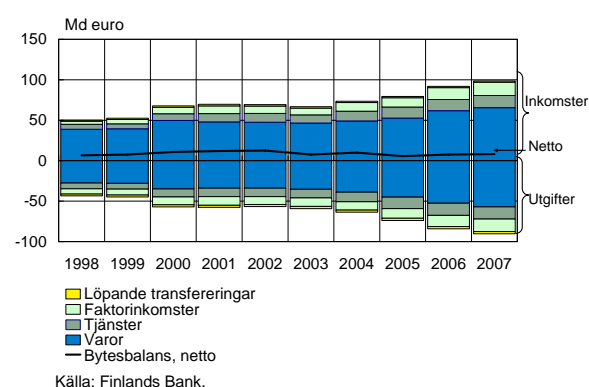
³ Uppgifterna om tjänstehandeln kommer från Statistikcentralens statistik över transporter, resevaluta och övrig utrikeshandel med tjänster.

Tabell 2. Bytesbalans 2003–2007

Mn euro		2003	2004	2005	2006	2007
Bytesbalans	Netto	7 511	9 969	5 661	7 607	8 222
Varor	Netto	11 393	10 245	7 698	9 133	8 662
	Inkomster	46 586	49 125	52 661	61 697	65 576
	Utgifter	35 193	38 880	44 963	52 564	56 914
Tjänster	Netto	-598	490	-583	-877	-140
	Inkomster	10 149	12 212	13 666	13 945	15 049
	Utgifter	10 747	11 722	14 249	14 822	15 189
Faktorinkomster	Netto	-2 305	142	-245	682	1 084
	Inkomster	8 292	10 560	11 580	14 589	16 316
	Utgifter	10 598	10 418	11 825	13 907	15 232
Löpande transfereringar	Netto	-978	-908	-1 208	-1 331	-1 385
	Inkomster	1 691	1 598	1 569	1 554	1 544
	Utgifter	2 669	2 506	2 777	2 885	2 929

Källa: Finlands Bank.

Diagram 6. Bytesbalans 1998–2007

Relativt till bytesbalansinkomsterna ökade de finländska faktorinkomsterna intjänade utomlands med 9 % från 1998 till 2007. De utländska faktorinkomsterna intjänade i Finland har ökat i takt med utlandsinnehaven. Faktorinkomsterna består av löner och avkastning på kapital, såsom räntor och utdelningar.

Diagram 7. Inkomster i bytesbalansen 1980–2007

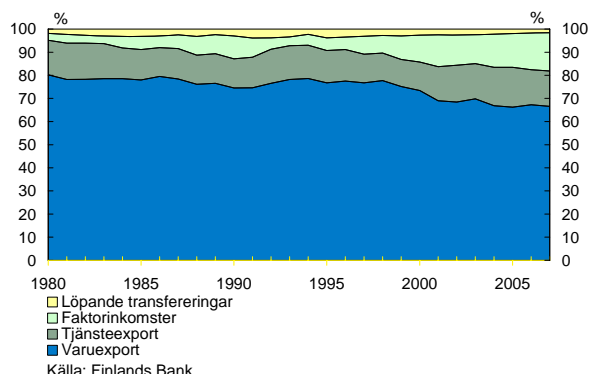
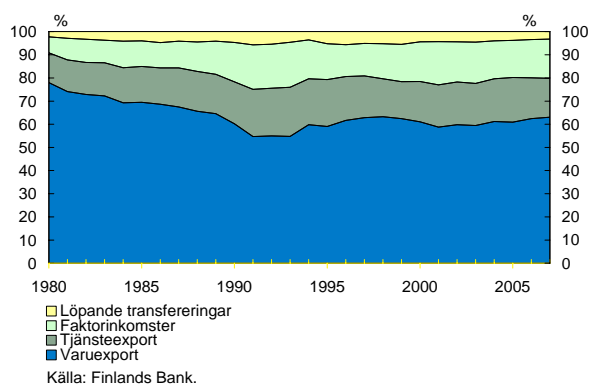

Diagram 8. Utgifter i bytesbalansen 1980–2007

De löpande transfereringarna har strukturellt förändrats mycket litet. Utgifterna har varit större än inkomsterna. För 2007 var underskottet 1,4 miljarder euro. I den offentliga sektorn gav transfereringarna ett underskott på 2,2 miljarder euro och i övriga sektorer ett överskott på 0,8 miljarder euro. En stor del av transfereringarna består av betalningar mellan Finland och EU.⁴ De löpande transfereringarna från utlandet till Finland uppgick 2007 till 1,5 miljarder euro och från Finland till utlandet till 2,9 miljarder euro.

⁴ Närmare information om statistiken över löpande transfereringar finns i produktbeskrivningen

<http://www.finlandsbank.fi/se/tilastot/maksutase/kuvaus.htm>.

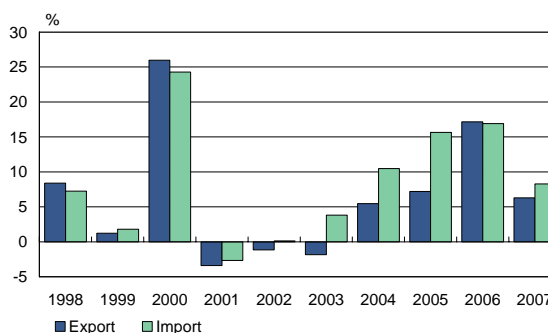
1.2 Utrikeshandeln med varor och tjänster

Utrikeshandeln med varor fortsatte att växa 2007.

Exporten ökade i värde med 6 % från året innan. Det var dock klart mindre än 2006, då ökningen var 17 %. Exporttillväxten kan främst tillskrivas metall-, maskin- och fordonsindustrins produkter, som 2007 ökade sin andel till ca 36 % av exportvärdet.

Importen ökade i värde med 8 % från året innan, dvs. något mer än exporten. Också importtillväxten avtog klart från 2006, då den hade legat nära 17 %. Råvaror och insatsvaror är den viktigaste importvarugruppen och de stod 2007 för ca 40 % av värdet på varuimporten.

Diagram 9. Varuhandelsvärde 1998–2007, årlig procentuell förändring

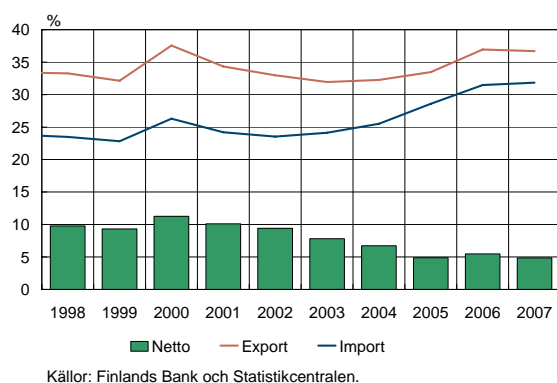
Uppgifterna om varuhandeln i betalningsbalansstatistiken skiljer sig från Tullstyrelsens utrikeshandelsstatistik. Varuimporten, som i utrikeshandelsstatistiken redovisas till cif-värde, omräknas för betalningsbalansen till fob-värde, och frakt och försäkring omförs från varuimport till transporter.⁵

⁵ Från importen, som redovisas till cif-värde i Tullstyrelsens utrikeshandelsstatistik, avräknas utländska fraktares och försäkringsgivares andel, som omförs till transport- och försäkringskostnader. För 2007 omfördes 4,9 % till transportkostnader och 0,2 % till försäkringskostnader.

Utrikeshandelsstatistiken för betalningsbalansen kompletteras också med värdet på fartygens och flygplanens bränsleförbrukning.

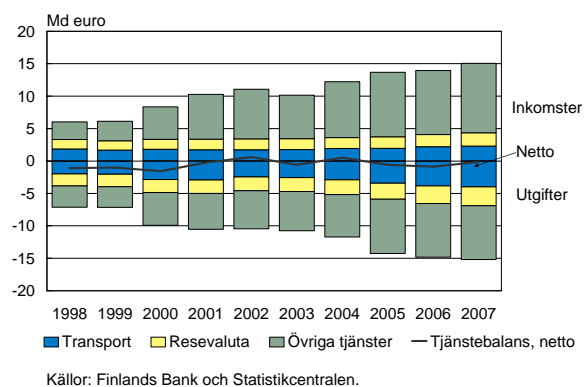
Handelsbalansen uttryckt i betalningsbalansstermer visade 2007 ett överskott på 8,7 miljarder euro, vilket utgjorde ca 5 % av BNP. Handelsbalansöverskottet hade klart minskat från sitt rekordvärde 2000 då det utgjorde 11 % av BNP. I förhållande till BNP hade varuexporten ökat alltsedan 2003 och stod 2007 för en andel på 37 %. Klart snabbare i förhållande till BNP har dock importen ökat när handelsbalansen försvagats.

Diagram 10. Varuhandeln i procent av BNP 1998–2007

Tjänstebalansen gav 2007 ett underskott på 0,1 miljarder euro i likhet med de två föregående åren. Från 2006 ökade tjänsteexporten i värde med 8 % och tjänsteimporten med 2 %.

Diagram 11. Tjänstebalans: export och import 1998–2007

Den största exportposten 2007 var företagstjänster, som bland annat består av agenturhandel och tillhörande tjänster, operationell leasing och internationella koncerners interna tjänster. Exporten av företagstjänster har ökat klart under de senaste åren och stod 2007 för mer än 54 % av hela tjänsteexporten.

Transporter och resevaluta har gett underskott under de tio senaste åren. Transporter enligt betalningsbalansterminologin består av sjötrafik, flygtrafik och annan trafik inklusive frakt- och försäkringskostnader.⁶ Exporten av transporttjänster 2007 uppgick till 2,3 miljarder euro och importen till 4,0 miljarder euro. Från 2006 hade underskottet ökat med 3,5 %.

Resorna från utlandet till Finland har ökat, vilket speglas i ett ökat inflöde av resevaluta varje år. Inflödet 2007 var 2,1 miljarder euro, vilket var 9 % mer än 2006. Också resorna från Finland till utlandet har ökat i en snabb takt och resevaluta gav 2007 därför ett något större underskott än året innan.

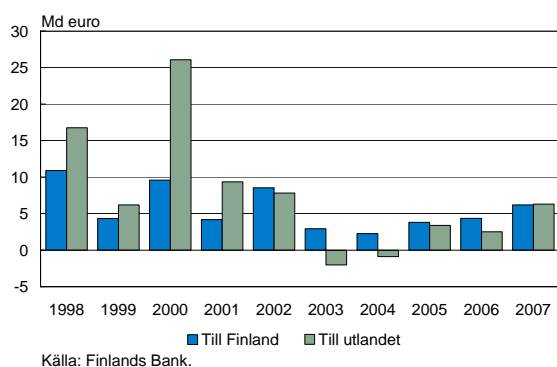
⁶ Se fotnot 5.

2 Direktinvesteringar

Inflödet av kapital i direktinvesteringar var 2007 nästan lika stort som utflödet.

Utländska investerare investerade kapital i finländska dotter- och intresseföretag för 6,2 miljarder euro, medan finländska investerare investerade 6,3 miljarder euro i utländska dotter- och intresseföretag. Inflödet av kapital var 1,8 miljarder euro större än 2006 medan utflödet var 3,8 miljarder euro större. Kapitalflödena var dock klart mindre än i början av 2000-talet, då de ökade på grund av stora internationella företagsförvärv och fusioner.

Diagram 12. Direktinvesteringar: nettokapitalflöden 1998–2007

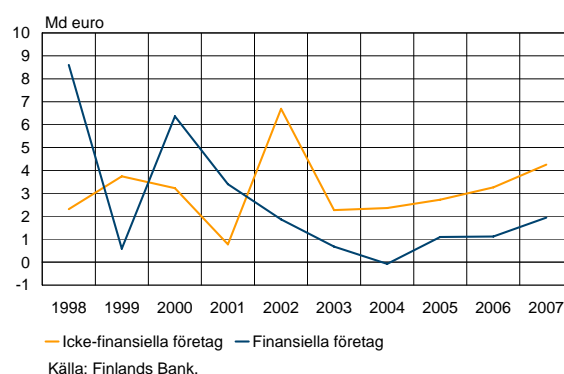
Av direktinvesteringarna investerade utlandet 4,3 miljarder euro i icke-finansiella företag och 1,9 miljarder euro i finansiella företag. Utländska investerare var särskilt intresserade av finländska börsbolag. Flera icke-finansiella och finansiella börsbolag blev dotterbolag till utländska

investerarföretag. År 2007 präglades också av stora utländska företagsköp i den finansiella sektorn.

Nettokapitalflödet till den finansiella sektorn stannade dock på 1,9 miljarder euro, när utlandsägda finansiella företag återbetalade kapital till sina utländska ägare.

Av investeringarna i icke-finansiella företag 2007 härstammade cirka hälften från ursprungligen finländskt kapital. Förklaringen är att finländska investerare överförde inhemska investeringar till sina utländska dotterföretag och överföringarna statistikfördes både som finländska direktinvesteringar i utlandet och som utländska direktinvesteringar i Finland.

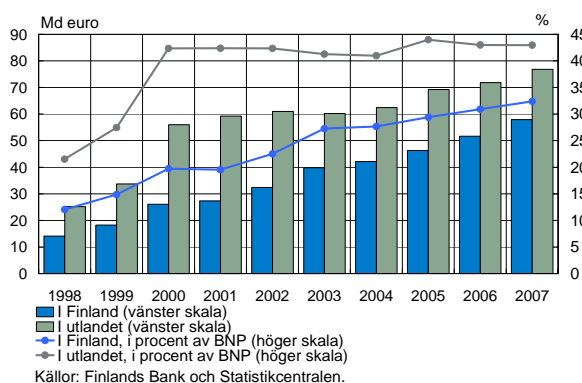
Diagram 13. Utländska direktinvesteringar i Finland: sektorfördelade nettokapitalflöden 1998–2007

Finländska icke-finansiella företag investerade 6,9 miljarder euro i direktinvesteringar i utlandet 2007. Övriga sektorer återförde till Finland ca 0,6 miljarder euro från sina utländska direktinvesteringsföretag. Ett antal större utländska företagsförvärv och

-försäljningar förekom 2007. Cirka en tredjedel av kapitalutflödet från icke-finansiella företag hade att göra med överföringen av investeringar till utländska dotterföretag.

Diagram 14. Direktinvesteringstillgångar 1998–2007

Vid slutet av 2007 uppgick värdet av de utländska direktinvesteringstillgångarna i Finland till 57,9 miljarder euro och värdet av de finländska direktinvesteringstillgångarna i utlandet till 76,8 miljarder euro. I förhållande till BNP har investeringstillgångarna i Finland ökat rätt stadigt från drygt 10 % vid slutet av 1990-talet till mer än 30 %. Värdet av investeringstillgångarna i utlandet i förhållande till BNP ökade 2000 kraftigt till följd av stora utländska företagsförvärv och fusioner, till drygt 40 %, och låg kvar på den nivån fram till 2007. Av det kan man dock inte dra den slutsatsen att de finländska företagens utlandsexpansion stannade av. Det speglar snarare finländska koncerners internationaliserade finansieringsverksamhet. Direktfinansieringen från finländska moderföretag till utländska dotterföretag har minskat och finansieringen handhas av koncernernas utländska finansförvaltningscentraler och andra utländska koncernföretag. Å andra sidan har finländska företag under senare år inriktat sig på Asien, där investeringskostnaderna är lägre än i

utvecklade länder, och detta speglas i de minskade kapitalflödena till utlandet.

Diagram 15. Sektorfördelade utländska direktinvesteringstillgångar i Finland 31.12.2007: 57,9 md euro

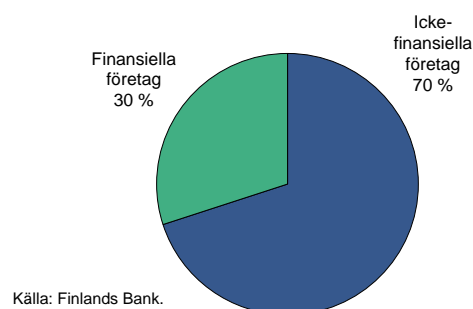
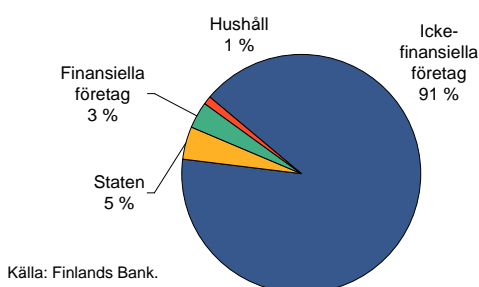

Diagram 16. Sektorfördelade finländska direktinvesteringstillgångar i utlandet 31.12.2007: 76,8 md euro

De icke-finansiella företagen i Finland har spelat en central roll både som investeringsobjekt och som investerare. Vid slutet av 2007 stod sektorn för 70 % av direktinvesteringstillgångarna i Finland och för 90 % av direktinvesteringstillgångarna i utlandet. Till följd av den nordiska integrationen har den finansiella sektorn sedan slutet av 1990-talet innehaft ca 30 % av investeringstillgångarna i Finland.

Direktinvesteringarna görs i huvudsak i eget kapital. Direktinvesteringstillgångarna i Finland och i utlandet vid slutet av 2007 bestod till ca 80 % av eget kapital.

Alltsedan slutet av 1990-talet har avkastningen från direktinvesteringarna i utlandet varit högre än den avkastning utländska investerare fått på sina direktinvesteringar i Finland. Avkastningen på

direktinvesteringar har därigenom för sin del bidragit till överskottet i bytesbalansen. Effekten på bytesbalansen 2007 var ca 2,8 miljarder euro.

3 Portföljinvesteringar

Enligt Finlands Banks betalningsbalansstatistik genererade portföljinvesteringarna 2007 ett nettoutflöde av kapital på 7,8 miljarder euro:

Utlänningarna nettoinvesterade i Finland 27 % och finländarna i utlandet 44 % av investeringsflödet 2006. De finländska investerarnas avkastning av portföljinvesteringarna i utlandet uppgick till 5,5 miljarder euro och de utländska investerarnas avkastning av portföljinvesteringarna i Finland till 7,9 miljarder euro.

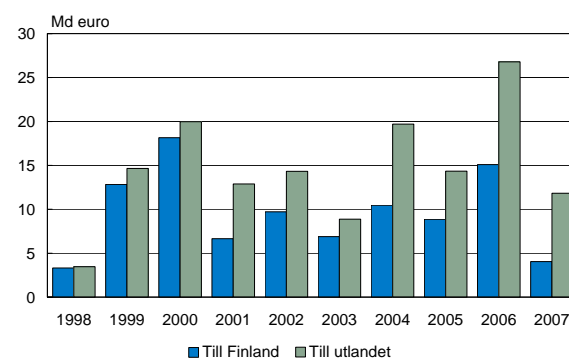
Utlänningarna nettoinvesterade i Finland 27 % och finländarna i utlandet 44 % av investeringsflödet 2006. De finländska investerarnas avkastning av portföljinvesteringarna i utlandet uppgick till 5,5 miljarder euro och de utländska investerarnas avkastning av portföljinvesteringarna i Finland till 7,9 miljarder euro.

3.1 Finländska portföljinvesteringar i utlandet

De finländska investerarnas utländska värdepappersinnehav fortsatte att öka 2007. Finländarna investerade i utlandet 11,8 miljarder euro, vilket var 44 % av investeringsflödet 2006 (diagram 17). Mest ökade investeringarna i utländska investeringsfonder, som lockade till sig nytt kapital för 7,0 miljarder euro. I utländska aktier placerades 3,1 miljarder euro. Totalt i utländska aktier och andelar

investerades något mindre än 2006, då nettokapitalflödet var som störst. I räntebärande värdepapper, främst obligationer, placerades endast en bråkdel av flödet 2006.

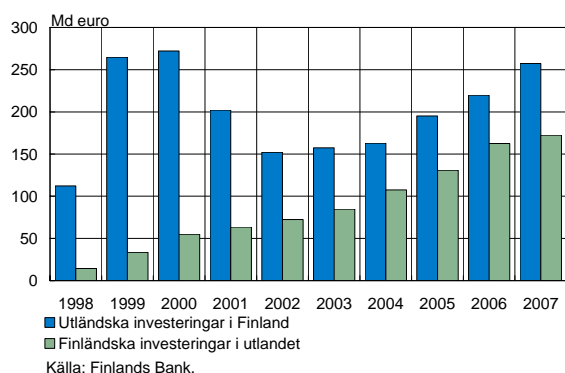
Diagram 17. Portföljinvesteringar: nettokapitalflöden 1998–2007

Källa: Finlands Bank.

De finländska värdepapperstillgångarna i utlandet ökade till 172,4 miljarder euro 2007. Ökningen härrör främst från nettokapitalflödet, eftersom värdeökningen på alla instrument var negativ. Finländarnas värdepapperstillgångar i utlandet har ökat stadigt alltsedan mitten av 1990-talet (diagram 18).

Diagram 18. Värdepapperstillgångar 1998–2007

Finländska institutionella investerare stod för merparten av portföljinvesteringarna i utlandet (diagram 19). Just de institutionella investerarnas verksamhet är förklaringen till att finländarnas utländska värdepapperstillgångar har ökat stadigt,

eftersom 40 % av tillgångarna innehas av arbetspensionsanstalter. Dessa började öka sina investeringar i utlandet 1999 då den gemensamma valutan, euron, infördes.

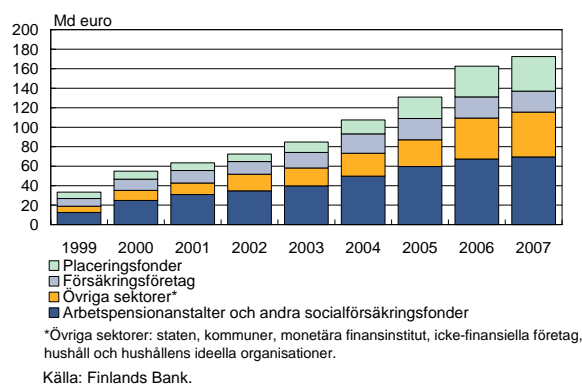
Försäkringsföretagen stod för drygt 12 % och placeringsfonderna för 21 % av investeringarna totalt. Placeringsfonderna har successivt ökat sin andel, eftersom det via fonderna är lätt att sprida de ökade investeringstillgångarna i utlandet. Placeringsfonderna och hushållen placerar främst i aktier och fondandelar medan bankerna inriktar sig på räntebärande värdepapper. Arbetspensionsanstalterna och försäkringsföretagen sprider sina portföljinvesteringar jämnare på både räntebärande värdepapper och aktier och fondandelar.

Tabell 3. Portföljinvesteringar efter investeringstyp 2007

Mn euro	Stock 31.12.2006	Nettokapitalflöden 2007	Kursförändringar och andra värdeförändringar	Stock 31.12.2007	Räntor och utdelningar
Finländska investeringar i utlandet					
Aktier	38 185	3 112	-165	41 132	1 130
Fondandelar	34 905	6 959	-401	41 462	556
Obligationer	84 514	951	-1 115	84 350	3 685
Penningmarknadsinstrument	4 935	805	-293	5 447	181
Totalt	162 538	11 826	-1 973	172 392	5 552
Utländska investeringar i Finland					
Aktier och fondandelar	117 648	3 917	34 308	155 873	3 691
Obligationer	83 548	2 596	-2 695	83 449	3 644
Penningmarknadsinstrument	18 713	-2 477	1 852	18 087	595
Totalt	219 909	4 036	33 464	257 409	7 929

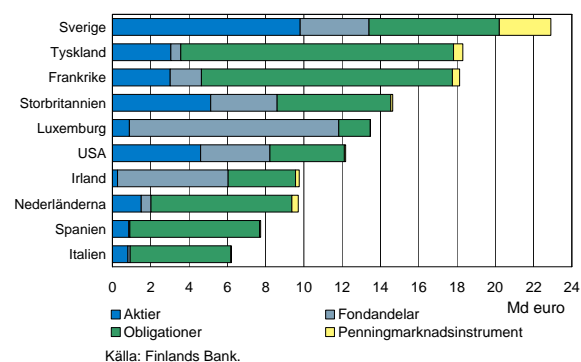
Källa: Finlands Bank.

Diagram 19. Sektorfördelade finländska värdepapperstillgångar i utlandet 1999–2007

I landfördelningen av portföljinvesteringar dominerar euroområdet i fråga om räntebärande värdepapper. Placeringarna i aktier och fondandelar har däremot en jämnare global spridning. Tyskland och Frankrike var de viktigaste mottagarländerna för investeringar i obligationer och Sverige, Storbritannien och USA för aktieplaceringar (diagram 20). Investeringarna i utländska investeringsfonder var klart inriktade på Luxemburgregistrerade fonder men också i stor utsträckning på fonder registrerade i Irland.

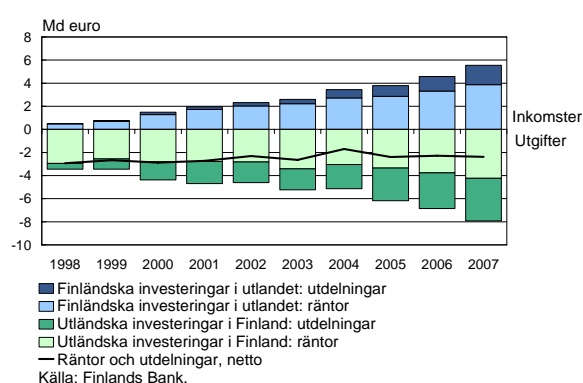
Diagram 20. Landfördelade finländska värdepapperstillgångar i utlandet vid slutet av 2007

Utdelningarna och ränteintäkterna på portföljinvesteringar i utlandet uppgick till 5,5 miljarder euro. Största delen kom från obligationer. Utdelningarna och ränteintäkterna från utlandet har

ökat stadigt alltsedan mitten av 1990-talet i takt med de ökade investeringstillgångarna (diagram 21). Finländska investerare led dock av kalkylmässiga förluster på ca 2,0 miljarder euro till följd av förändringar i marknadspriser och växelkurser (tabell 3). Kalkylmässigt utgjorde förlusten ca 1 % av investeringarna totalt.

Diagram 21. Räntor och utdelningar på portföljinvesteringar 1998–2007

3.2 Utländska portföljinvesteringar i Finland

Trots att utlandet nettoinvesterade i Finland endast 4,0 miljarder euro (diagram 17), dvs. 27 % av investeringsflödet 2006, minskade inte nettoinflödet till aktiemarknaden och fonderna 2007. Utlandets värdepapperstillgångar ökade till 257,4 miljarder euro på grund av att marknadspriserna steg från 2006. Börskursernas fluktuationer speglas direkt i värdet på utlandsinnehavet av finländska värdepapper (diagram 18). Det utländska innehavet av finländska aktier registrerade i värdeandelssystemet var enligt uppgifter från Värdepapperscentralen omkring 50 %.

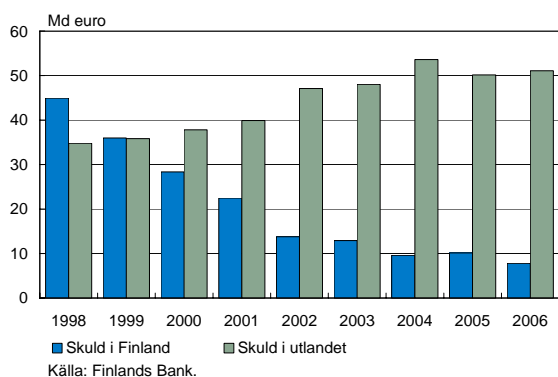
Räntebärande värdepapper utgivna av finländska monetära finansinstitut nettosålades i praktiken knappast alls till utlandet 2007. Året innan var

försäljningen betydande. Utlandets innehav av finländska räntebärande värdepapper slutade därmed öka för första gången sedan mitten av 1990-talet. De monetära finansinstitutens utländska skuld i form av räntebärande värdepapper ökade endast marginellt, medan statsskulden och de icke-finansiella företagens utländska skuld minskade något.

Utlandsinnehavet av räntebärande värdepapper består till största delen (ca 49 miljarder euro) av värdepapper utgivna av staten. Sedan euron infördes 1999 blev statsskulden i form av räntebärande värdepapper i praktiken successivt helt utländsk (diagram 22). Upplåningen sker i huvudsak genom benchmarklån med fast ränta.

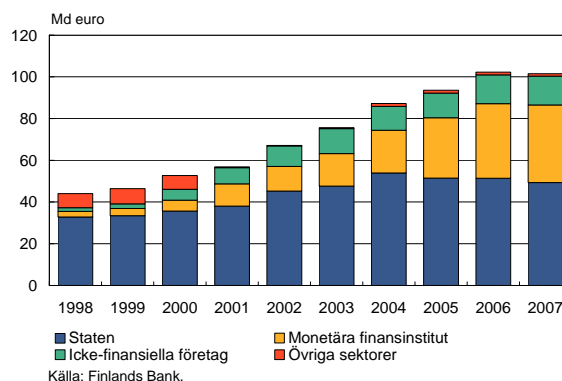
Diagram 22. Statsskuld: utestående räntebärande värdepapper 1998–2006

De monetära finansinstitutens utländska skuld i form av räntebärande värdepapper uppgick till ca 37 miljarder euro och de icke-finansiella företagens till ca 14 miljarder euro. Finansiella monetära finansinstitut, icke-finansiella företag och staten har i allt större utsträckning kunnat sälja sina lån till utländska investerare när valutakursrisken

elimineras genom euron och efterfrågan på räntebärande värdepapper i euro generellt ökat (diagram 23).

Diagram 23. Sektorfördelad skuld i utlandet: obligationer och penningmarknadsinstrument 1998–2007

I utdelning från finländska icke-finansiella företag och i avkastning från placeringsfonder fick utländska investerare 3,7 miljarder euro 2007. I obligationsräntor till utlandet betalades 3,6 miljarder euro och i penningmarknadsräntor 0,6 miljarder euro. Utdelningarna och räntorna till utlandet har under de senaste åren klart ökat i takt med det ökade värdet av utlandets innehav av finländska värdepapper (diagram 21). Utländska investerare fick 34,3 miljarder euro, dvs. 29 %, i kalkylmässig avkastning på sina innehav av finländska aktier och andelar främst till följd av marknadsprisförändringar (tabell 3). Nokias marknadsvärde ökade 2007 med 65 % och OMX Helsingfors-indexet med ca 20 %.

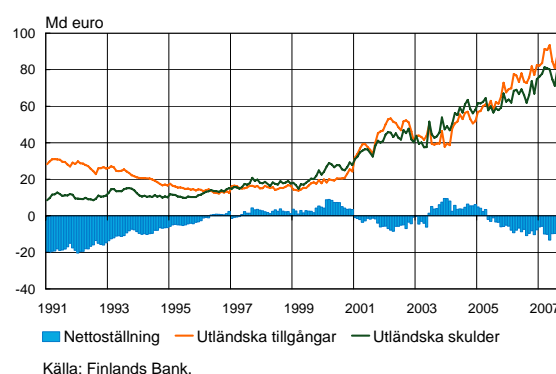
4 Finländska monetära finansinstituts utländska tillgångar och skulder

Finländska monetära finansinstitut hade något större tillgångar än skulder i utlandet 2007. Deras utelöpande räntebärande värdepapper började minska under andra halvåret. Övriga utländska investeringar består i huvudsak av skulder och fordringar mellan instituten.

De finländska monetära institutens utländska skulder och tillgångar har ökat snabbt de senaste åren.⁷ Vid slutet av 2007 uppgick tillgångarna i utlandet till 82,3 miljarder euro och skulderna i utlandet till 88,9 miljarder euro. Under de senaste två åren har skulderna varit något större än tillgångarna till följd av den snabbt ökande utestående stocken av räntebärande värdepapper som instituten gett ut i utlandet.

⁷ Exklusive aktier, andra ägarandelar och finansiella derivat.

Diagram 24. Finländska monetära finansinstituts utländska tillgångar och skulder samt nettoställning

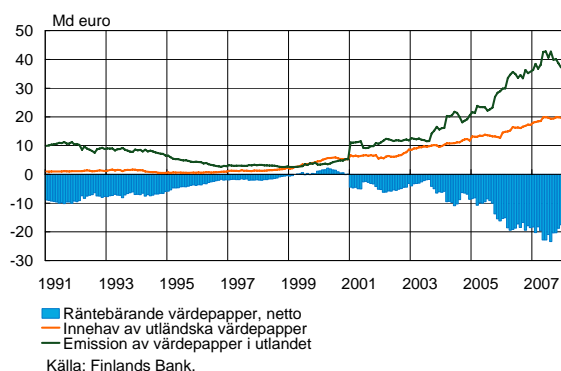

Att emissionerna i utlandet ökade så snabbt under de senaste åren förklaras av den långvarigt låga räntenivån och behovet av refinansiering av den kraftigt ökade utlåningen till finländsk allmänhet. Men under 2007 började stocken minska. I augusti uppgick det utestående beloppet till 42,7 miljarder euro men minskade därefter med 2,3 miljarder euro och var i december 40,4 miljarder euro. Emissionerna av både obligationer med lång löptid och penningmarknadsinstrument med en löptid upp till ett år har minskat.

I december 2007 stod obligationslånen för 71 % och penningmarknadsinstrumenten för 29 % av alla utländska emissioner. Under de senaste två åren har

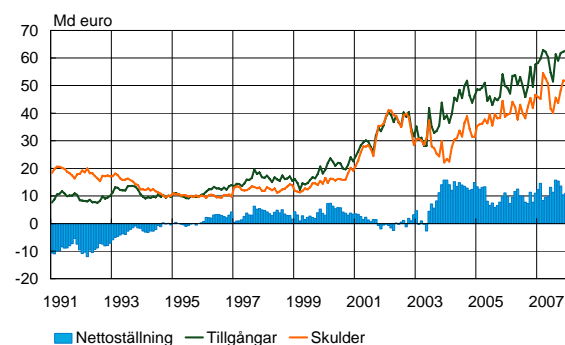
även institutens investeringar i långfristigare obligationer emitterade av utländska institutioner ökat något. Investeringarna i penningmarknadsinstrument med en löptid upp till ett år är inte stora. Det utestående beloppet av obligationslån ökade under 2007 från 15,0 miljarder euro till 17,4 miljarder euro, medan penningmarknadsinstrumenten uppgick till endast 2,3 miljarder euro vid årets slut. Institutet har inga större innehav av andra utländska värdepapper⁸ än räntebärande.

Diagram 25. Finländska monetära finansinstitutets emission och innehav av utländska räntebärande värdepapper

Institutens fordringar avseende övriga utländska investeringar ökade under 2007 från 49,8 miljarder euro till 62,7 miljarder euro och dito skulder från 38,7 miljarder euro till 51,7 miljarder euro.

Diagram 26. Finländska monetära finansinstitutets övriga investeringstillgångar och -skulder i utlandet och nettoställning

Fordringarna motsvarade 76 % av institutens totala tillgångar i utlandet, medan skulderna endast utgjorde 58 % av deras totala utländska skulder. Att andelen skulder var mindre beror främst på att emissionerna av räntebärande värdepapper ökat mer än övriga skulder.

Största delen av övriga utländska investeringar består av penningmarknadsplaceringar och -depositioner på den s.k. institutionella marknaden eller av interna poster i internationella koncerner. Motparten i utlandet är ofta en bank. Därför består övriga investeringar i regel av kortfristiga tillgångar och skulder, vilket gör posten mycket volatil.

Tabell 4. Finländska monetära finansinstitutets tillgångar och skulder i utlandet vid årets slut

Mn euro	2006		2007	
	Tillgångar	Skulder	Tillgångar	Skulder
Utländska tillgångar och skulder	100 085	123 612	120 093	141 435
Direktinvesteringar	324	14 231	239	12 523
Portföljinvesteringar	17 807	38 649	20 127	40 367
Obligationer	14 988	24 111	17 357	26 298
Penningmarknadsinstrument	2 245	11 642	2 299	10 891
Övriga*	573	2 897	471	3 177
Övriga investeringar	57 608	46 627	62 671	51 659
Finansiella derivat	24 346	24 106	37 056	36 886

Källa: Finlands Bank.

* inkl. aktier, fondandelar och värdepappersdepåer

⁸ Utländska aktier eller andelar i utländska penningmarknadsfonder.

Bilaga 1. Diagram

Diagram 27. Finlands varuhandel 1998–2007

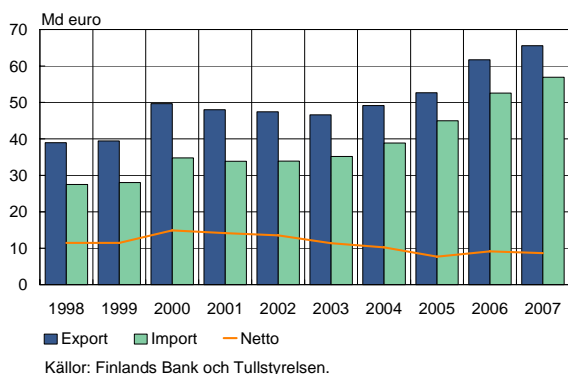

Diagram 28. Tio största länders procentuella andel av Finlands varuexportvärde 2000 och 2007

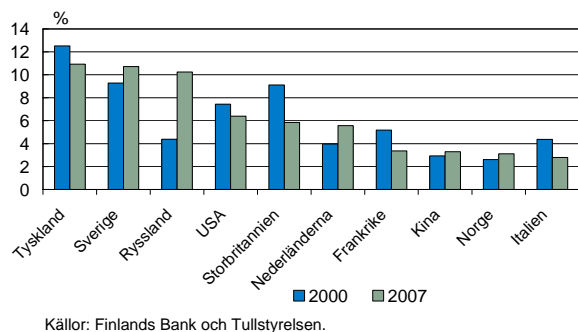

Diagram 29. Transportinkomster 1998–2007

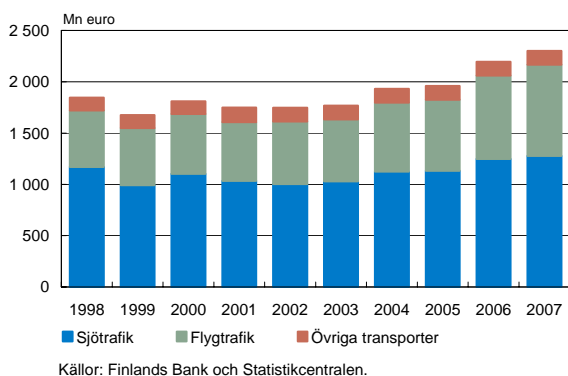

Diagram 30. Transportutgifter 1998–2007

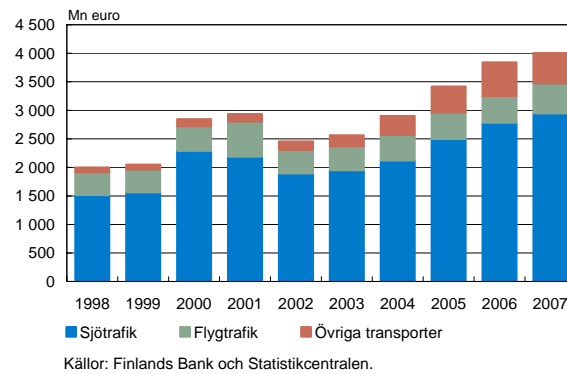

Diagram 31. Inlöde av resevaluta från utlandet 2003–2007

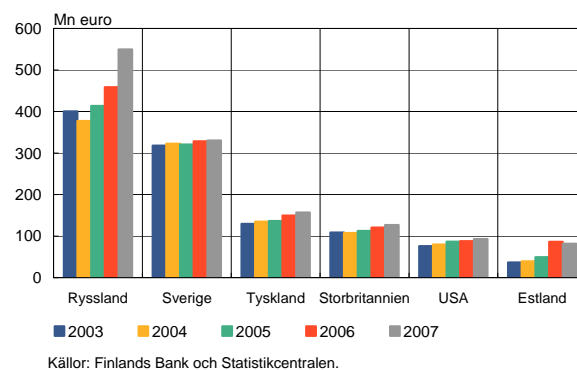

Diagram 32. Utflöde av resevaluta till utlandet 2003–2007

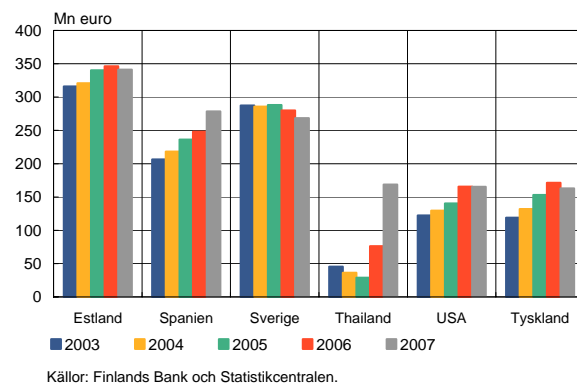

Diagram 33. Direktinvesteringar: avkastning i bytesbalansen 1998–2007

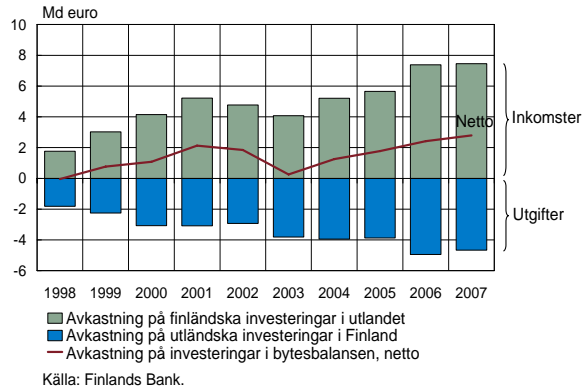

Diagram 34. Finländska direktinvesteringar i utlandet: nettokapitalflöden efter sektor 1998–2007

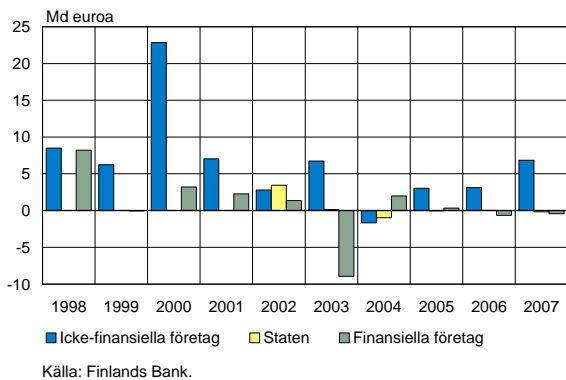

Diagram 35. Direktinvesteringstillgångar efter kapitaltyp 1999, 2003 ja 2007

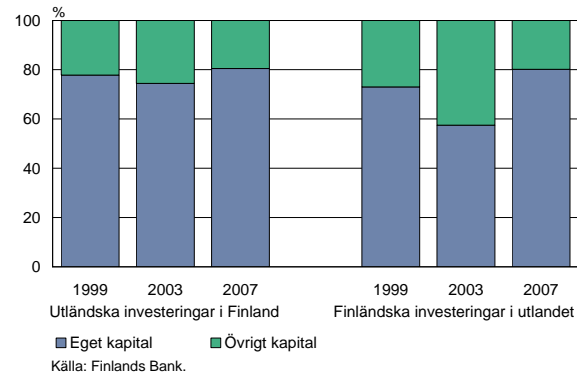

Diagram 36. Portföljinvesteringar: nettokapitalflöden i aktier och andelar 1998–2007

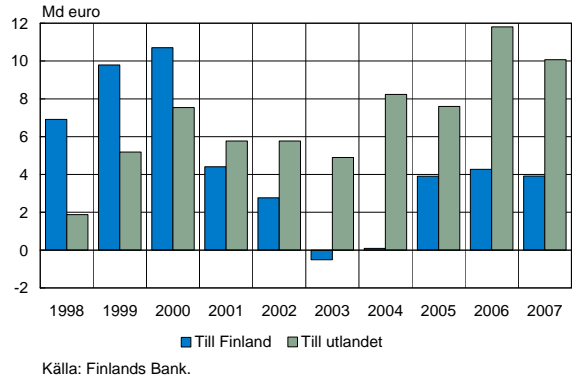

Diagram 37. Portföljinvesteringar: nettokapitalflöden i räntebärande värdepapper 1998–2007

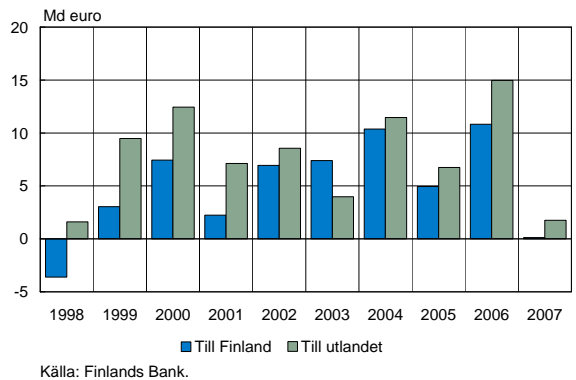

Diagram 38. Portföljinvesteringar: aktier och andelar, stockar och utdelningar 1998–2007

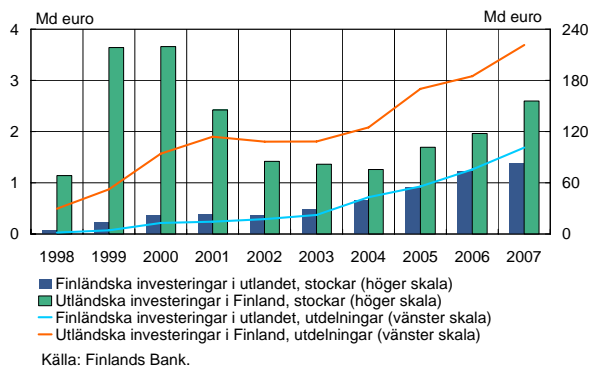

Diagram 39. Portföljinvesteringar: räntebärande värdepapper, stockar och räntor 1998–2007

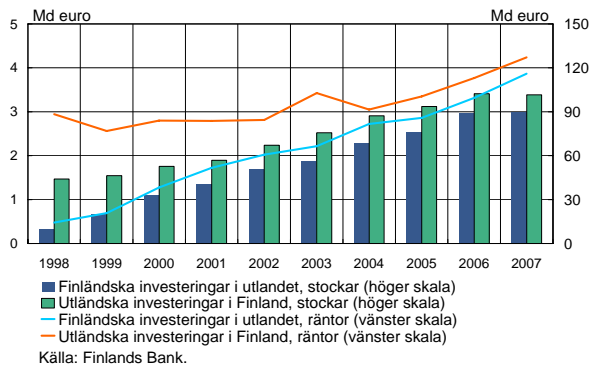

Diagram 40. Avkastning på portföljinvesteringar 1998–2007

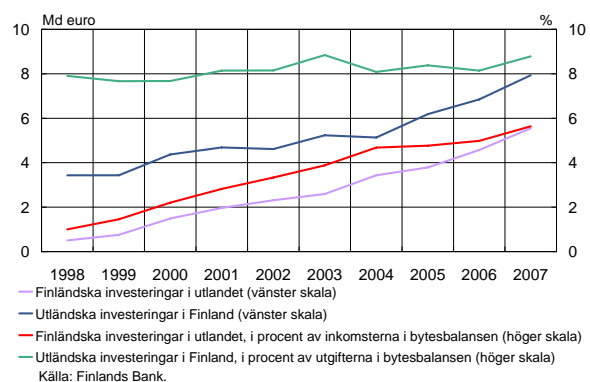

Diagram 41. Statsskuldens sammansättning 1990–2007

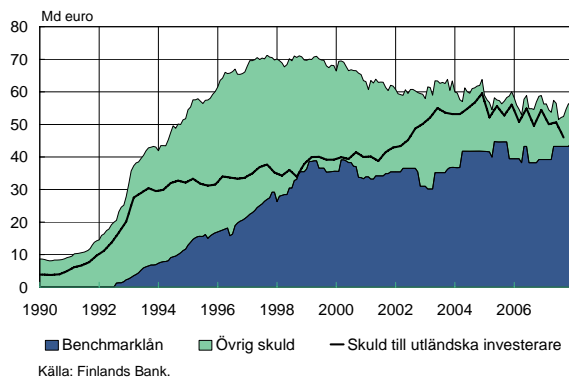

Diagram 42. Finländska monetära finansinstituts övriga investeringstillgångar i utlandet efter landgrupp vid slutet av 2007

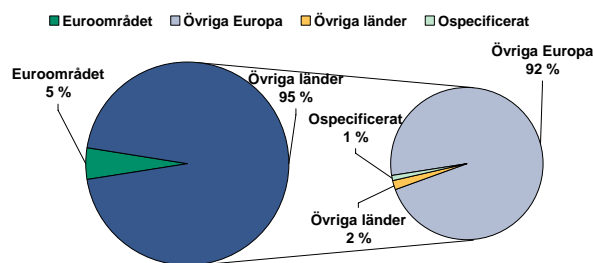

Diagram 43. Finländska monetära finansinstituts övriga investeringsskulder efter landgrupp vid slutet av 2007

